

Results. The literature analysis showed that approximately 70% of dermoid cysts are diagnosed in children younger than 5 years. The most frequently reported location in the literature is the periorbital region, particularly near frontozygomatic suture, followed by the nasal region and the floor of the oral cavity. In the clinical analysis of cases from the evaluated department over a three-year period, a higher frequency of extraoral dermoid cysts was observed, particularly in the periorbital region: supraorbital (25.97%), followed by infraorbital (10.39%). Intraoral localization was diagnosed only once (1.30%).

Conclusions. Dermoid cysts in pediatric patients demonstrate variable anatomical distribution. While literature data highlight the predominance of periorbital lesions, clinical observations from oro-maxillofacial surgical practice reveal a higher incidence of oral cavity involvement. Comparative analysis of literature and clinical data contributes to a better understanding of the epidemiology of these lesions and planning the future treatment.

Keywords: dermoid cysts, pediatric patients, oro-maxillofacial region, localization, epidemiology.

SINDROMUL GURII ARZÂNDE: IPOTEZA DE DISFUNCȚIE NEUROPLASTICĂ POSTNOZOLOGICĂ TRIGEMINALĂ ȘI MECANISMUL ACUPUNCTURII

Toncoglaz Alexandra, asist. univ., Departmentul Patologie, Disciplina de Patofiziologie, USMF „Nicolae Testemițanu”

Lacusta Victor, dr. hab. șt. med., prof. univ., acad. AȘM, Șef catedră, Catedra de medicină alternativă și complementară, USMF „Nicolae Testemițanu”

Minchevici Delia, studentă, Facultatea de medicină generală, USMF „Nicolae Testemițanu”

Gîlea Angela, dr. șt. med., conf. univ., Catedra de medicină alternativă și complementară, USMF „Nicolae Testemițanu”

Sangheli Marina, dr. șt. med., conf. univ., Catedra de neurologie nr. 1, USMF „Nicolae Testemițanu”

Tacu Lilia, dr. șt. med., conf. univ., Departamentul Patologie, Disciplina de Patofiziologie, USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. Sindromul gurii arzânde (SGA) se caracterizează prin senzație persistentă de arsură orală, frecvent la nivelul limbii, în absența leziunilor clinice sau biologice evidente. Fiziopatologic, SGA este încadrat predominant în spectrul durerii nociplastice, asociate cu disfuncția procesării centrale a durerii, deși pot exista elemente neuropatice periferice subtile.

Scopul lucrării. Analiza comparativă a mecanismelor nociplastice și neuropate implicate în SGA și integrarea conceptului de "disfuncție neuroplastică postnozologică trigeminală", cu evaluarea implicării acupuncturii ca strategie terapeutică.

Material și metode. Revizuire narativă a literaturii din perioada anilor 2016-2026 privind fiziopatologia SGA, sensibilizarea centrală, disfuncția sistemului trigeminal și mecanismele neurobiologice ale acupuncturii.

Rezultate. În SGA predomină mecanismele nociplastice, caracterizate prin hiperexcitabilitate neuronală la nivel trigeminal și talamo-cortical, deficit al inhibiției descendente serotoninergice și noradrenergice și

dezechilibru între neurotransmisia excitatorie și inhibitorie. Componenta neuropatică subclinică implică disfuncția fibrelor nervoase mici și descărcări ectopice. Propunem ipoteza de "disfuncție neuroplastică postnozologică trigeminală" care reflectă o alterare funcțională declanșată de un eveniment inițial (postnozologic), cu generarea sensibilizării centrale și modificări periferice subtile, explicând tabloul clinic al SGA fără substrat lezional evident. Acupunctura poate modula aceste mecanisme prin activarea căilor inhibitorii descendente și stimularea eliberării de opioide endogene, serotonină și norepinefrină, reducând excitabilitatea neuronală și normalizând procesarea senzorială.

Concluzii. SGA reprezintă un model relevant de durere nociplastică asociată cu "disfuncție neuroplastică postnozologică trigeminală", în care sensibilizarea centrală domină tabloul clinic. Acupunctura poate constitui o strategie terapeutică complementară prin modularea proceselor centrale ale durerii și sensibilității periferice.

Cuvinte-cheie: gura arzândă; durere nociplastică; durere neuropatică; acupunctură; disfuncție neuroplastică.

BURNING MOUTH SYNDROME: THE HYPOTHESIS OF POST-NOSOLOGICAL TRIGEMINAL NEUROPLASTIC DYSFUNCTION AND THE MECHANISM OF ACUPUNCTURE

Toncoglaz Alexandra, assist. prof., Department of Pathology, Discipline of Pathophysiology, „Nicolae Testemitanu” SUMPh

Lacusta Victor, PhD, ScD, univ. prof., academician, Head of department, Department of alternative and complementary medicine, „Nicolae Testemitanu” SUMPh

Minchevici Delia, student, Faculty of general medicine, „Nicolae Testemitanu” SUMPh

Gilea Angela, PhD, assoc. prof., Department of alternative and complementary medicine, „Nicolae Testemitanu” SUMPh

Sangheli Marina, PhD, assoc. prof., Department of Neurology no. 1, „Nicolae Testemitanu” SUMPh

Tacu Lilia, PhD, assoc. prof. Department Pathology, Discipline of Pathophysiology, „Nicolae Testemitanu” SUMPh

Background. Burning Mouth Syndrome (BMS) is characterized by a recurrent oral burning sensation, most often affecting the tongue, in the absence of evident clinical or biological lesions. From a pathophysiological perspective, BMS is predominantly characterized within the spectrum of nociplastic pain associated with central pain-processing dysfunction, although subtle peripheral neuropathic elements may also be present.

Objective of the study: To perform a comparative analysis of the nociplastic and neuropathic mechanisms involved in BMS and to integrate the concept of “post-nosological trigeminal neuroplastic dysfunction”, while exploring the potential role of acupuncture as a therapeutic strategy.

Material and methods. A narrative review of the literature published between 2016 and 2026 related to the pathophysiology of BMS, central sensitization, trigeminal system dysfunction, and the neurobiological mechanisms of acupuncture.

Results. In BMS, nociplastic mechanisms predominate, characterized by neuronal hyperexcitability at the trigeminal and thalamo-cortical levels, impairment of descending serotonergic and noradrenergic inhibitory

pathways, and alteration between excitatory and inhibitory neurotransmission. The subclinical neuropathic component involves small nerve fiber dysfunction and ectopic discharges. We propose the hypothesis of “post-nosological trigeminal neuroplastic dysfunction,” which reflects a functional alteration triggered by an initial event (post-nosological), leading to central sensitization and subtle peripheral changes, explaining the clinical manifestations of BMS in the absence of evident structural lesions. Acupuncture may modulate these mechanisms through activation of descending inhibitory pathways and stimulation of endogenous opioid, serotonin, and norepinephrine release, reducing neuronal excitability and normalizing sensory processing.

Conclusions. BMS represents a pertinent model of nociplastic pain associated with post-nosological trigeminal neuroplastic dysfunction, in which central sensitization plays a dominant role in the clinical presentation. Acupuncture may represent a complementary therapeutic strategy by modulating central pain mechanisms and peripheral sensory sensitivity.

Keywords: burning mouth syndrome; nociplastic pain; neuropathic pain; acupuncture; neuroplastic dysfunction.

INDICII OBIECTIVI ȘI SUBIECTIVI AI DURERII LA PACIENȚII CU DEREGLĂRI TEMPOROMANDIBULARE

Vasiliu Valeria, studentă-doctorand, medic stomatolog

Porosencov Egor, dr. șt. med., asist. univ., Catedra de stomatologie pediatrică „Ion Lupan”, USMF „Nicolae Testemițanu”

Bordeniuc Gheorghe, dr. șt. med., asist. univ., Catedra de stomatologie interdisciplinară și reabilitare orală, USMF „Nicolae Testemițanu”

Fala Valeriu, dr. hab. șt. med., prof. univ., m.c. a AȘM, șef catedră, Catedra de stomatologie interdisciplinară și reabilitare orală, USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. Dereglările temporomandibulare (DTM) se asociază frecvent cu durere orofacială și limitări funcționale, cu impact asupra calității vieții. Evaluarea corelată a parametrilor subiectivi și obiectivi ai durerii ar putea îmbunătăți caracterizarea bolii.

Scopul lucrării. Evaluarea expresiei și interrelațiilor indicilor subiectivi și obiectivi ai durerii la pacienții cu dereglări temporomandibulare.

Material și metode. Au fost incluși 90 de pacienți (femei – 74,4%, n = 67; bărbați – 25,6%, n = 23) cu DTM diagnosticate conform DC/TMD. Lotul a fost omogen după vârstă (21–56 ani; media 30,6±0,8 ani), fără diferențe între sexe (p = 0,918). Durerea a fost evaluată subiectiv prin GCPS, pe baza scalei VAS 0–10 pentru durerea curentă, maximă și medie, precum și prin indicele CPI. Sensibilitatea dureroasă mecanică a fost evaluată cu algometrul Lafayette 01165A, prin determinarea pragului de durere la presiune (PPT) la nivelul maseterului și al articulației temporomandibulare de pe partea dominantă. Prelucrarea statistică a fost realizată în R-Studio.